

Prof. dr. sc. Vladimir Horvat, DI (1935. – 2019.)

U Bolnici „Fran Mihaljević” u Zagrebu u subotu 14. rujna 2019. preminuo je prof. dr. sc. o. Vladimir Horvat, filolog, povjesničar, isusovac i profesor Hrvatskih studija u miru.

Vladimir Horvat rođen je u četvrtak 21. ožujka 1935. godine u Međimurju, u Donjoj Dubravi, gdje mu je otac bio crkveni orguljaš i hrvatski domoljub, pa su mađarski okupatori 1941. prognali obitelj preko Drave u Koprivnicu. Oca su mu ondje ubili komunisti godine 1945. Godine 1946. stupio je u sjemenište na Šalati, a u isusovački novicijat ušao je 14. kolovoza 1952. Na Filozofsko-teološkom institutu u Zagrebu studirao je filozofiju (1957. – 1960.) i teologiju (1961. – 1965.). Za svećenika je zaređen u Zagrebu 20. kolovoza 1964. Na Filološkom fakultetu u Beogradu diplomirao je slavistiku godine 1970. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu magistrirao je kroatistiku godine 1975. radom o poetici Antuna Gustava Matoša, a doktorirao 1997. tezom *Jezikoslovna problematika u djelima Bartola Kašića*.

Živio je i djelovao u: Donjoj Dubravi, Zagrebu (u tri navrata), Sarajevu, Dubrovniku, Parizu, Beogradu i Beču. Od 1966. do 1968. u Sarajevu je bio kateheta studenata, a potom u Zagrebu predavač hrvatskoga jezika i kateheta studenata. Bio je prefekt (odgojitelj) u Biskupijskom sjemeništu u Dubrovniku (1973. – 1975.). U Klasičnoj gimnaziji Ruđera Boškovića u Dubrovniku predavao je hrvatski (1973. – 1975.) i francuski jezik (1973. – 1975.). Od 1975. do 1985. vodio je Hrvatsku katoličku misiju u Parizu, pokrenuo i uređivao dvojezični bilten *Naš glas - Notre voix*, utemeljio hrvatsku osnovnu i srednju školu te surađivao u Interdisciplinarnom programu hrvatskih studija za istraživanje hrvatske kulture u Centru za istraživanje poredbene književnosti na Sorbonni. Od 1986. do 1991. bio je superior isusovačke rezidencije u Beogradu, župnik, dekan i voditelj tribina religiozne kulture. Od 1992. do 1999. bio je pročelnikom Hrvatskoga povijesnoga instituta u Beču. Od 1994. do umirovljenja bio je nastavnikom Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Na studiju hrvatske kulture (kroatologije) držao je kolegije: *Bartol Kašić, Religijske teme u Bartola Kašića i Religijske teme u svjetskoj i hrvatskoj književnosti*.

Knjigom *Bartol Kašić – otac hrvatskoga jezikoslovlja*, koju su u dva izdanja (1999. i 2004.) objavili Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, dokazao je kako na početku hrvatskoga jezikoslovlja ne stoje ni Vuk Stefanović Karadžić, ni Ljudevit Gaj, nego Bartol Kašić (1575. – 1650.). Priredio je za

tisak „Hrvatsko-talijanski rječnik” (1990. i 1999.), koji je pripisao Kašiću, a 1993. objavio s pogovorom Kašićev „Ritual rimski” iz 1640. Godine 1999. priredio je djelo „Bartol Kašić” prema *Autobiografiji* (1575. – 1625.) i građi (1625. – 1650.). Na prijedlog prof. Horvata Hrvatski državni sabor godine 1999. proglasio je Godinu Bartola Kašića.

Od njegovih članaka ističe se referat održan na Naučnom sastanku slavista „Dva veka Vuka” u Beogradu od 14. do 20. rujna 1987.: Vukov Srpski rječnik (1818.) prema rječnicima isusovaca leksikografa: Kašića (1599.?), Mikalje (1670.), Della Belle (1728.) i Jambrešića (1742.), kojim je prvi razobličio velikosrpske ideološke konstrukcije na jezikoslovnom planu i pokazao kako je Karadžić svoj Srpski rječnik pisao na temelju hrvatskih rječnika četvorice isusovaca.

Objavio je i knjige: *Le cardinal Stepinac, martyr de droits de l’homme* (Pariz, 1981.), *Kardinal Alojzije Stepinac* (Đakovački Selci, 1989.), *Kardinal Alojzije Stepinac mučenik za ljudska prava* (Zagreb, 2008.), *Crkva u hrvatskom narodnom preporodu* (Zagreb, 1986.) i *Prilog Matoševoj poetici* (Zagreb, 1994.). Zadnjih se godina bavio istraživanjem suvremene hrvatske povijesti, osobito zločinima komunističkoga režima. Priredio je hrvatsko izdanje spisa sv. Ignacija Lojolskoga: *Načela jezuita* (Beograd, 1987.) i *Načela duhovnosti* (Split, 2008. i 2016.).

Godine 2015. u Zagrebu subraća, prijatelji i kolege priredili su mu spomen-zbornik o 80. rođendanu: „Od Mure do mora, od Save do Seine”.